

Suriye Sınırındaki Mültecilerin Durumuna dair Saha Raporu

30 Kasım, Pazar / Suruç ve Civar Yerler

Belediyenin dört kampı ile (Rojava, Suphi Nejat Ağırnaslı, Ârîn Mîrxan, Kobane) AFAD kampı: Temel Sağlık Hizmetleri Merkezi ve Anne-Çocuk Sağlığı Merkezi boş ve olması gereken şekilde kullanılmadığı gözlemlendi. Kayıtlı mülteciler, idari nedenlerden ötürü, bu merkezlere alınmıyorlar ve fakat devlet hastanelerine yönlendiriliyorlardı. Böyle bir düzenlemenin yapılmasındaki temel neden ise buldukları yere direkt olarak hizmet sağlayan bu merkezlerin kalabalıklaşmasına engel olmaktan çok, mülteciler ile orada yaşamakta olanların karşı karşıya kalmasının önüne geçerek kalabalık nedeniyle şikayet edilmemesini sağlamak olarak gözlemlendi. Mülteciler, daha büyük olan devlet hastanelerine yönlendiriliyor çünkü zaten bu hastaneler oldukça kalabalık ve kalabalığın sebebi olarak dışardan gelenler/Suriyeliler gösterilemez.

Suruç Belediyesi, bir binasını Gençlik Merkezine, yardımın organizasyonu ve koordinasyonunu gerçekleştirmesi için tahsis etmiş. Ancak, yaptığımız ziyaret esnasında, Gençlik Merkezinde organize bir karşılama (herhangi bir yönlendirici tabela, bilgilendirme formları, bilgi verecek afişler, karşılama masası, orada çalışanları belli edecek yaka kartları vb.) ile karşılaşılmadı. Gençlik Merkezinin ilk katı kafeterya gibi kullanılıyor; üst katta ise bir yoğunluk olduğu görüldü ancak merkezdeki genel hava pek davetkar değil bu nedenle üst kata çıkıp, oradaki az sayıda yorgun gönüllüleri 'rahatsız etmek' tercih edilmedi.

Küçük köy ve mezralar (Bethel / Eğrice ve Misanter, ziyaret edilenler)

Sınırdaki bulunan, Kobaneli mültecilere, çoğunluğu yaşlı, kadın ve bu kadınların çocukları olan, ev sahipli eden bu küçük köy ve mezralarda yaşayanlar, silahlı çatışmanın yanı başında günlük hayatlarını sürdürmeye çalışıyor. Yerli köylüler, bazı mültecilere kendi evini açmış; geride kalanlar ise camı, yerde döşemesi, yahut damı olmayan yerleşkelerde kalmaya başlamıştı. Bu köy yahut mezralarda yaşayan mültecilerin sayısının sıklıkla değiştiği ve buna karşılık kimin nerede yaşadığını, kaç kişi ve çocuğun orada olduğunu, ihtiyaçlarının ne olduğunu gösterir tutarlı/istikrarlı bir sistem kurulamadığı gözlemlendi. Bu durum yardımların gerektiği gibi yerine ulaşması noktasında problemlere yol açıyor. Mültecilere yardım etmek noktasındaki iyi niyetli girişimler ise ev sahipliği etmekte olan topluluklarında yoksul olduğu ve onlarında kaynak ve kapasitesinin tükenmekte olduğu gerçeğini gözeterek hareket etmemekte. Mültecilere yönelik destek ve yardımların, oradaki topluluğu da dışlamayacak şekilde yapılması gerektiği ve (yatıştırmak henüz bahsedilmemiş olsa da) yükselmekte olan hayal kırıklığı, hüsrana, kızgınlık, ihmal edilmenin ve dışlanmanın önüne geçecek şekilde gerçekleştirilmesi gerektiği gözlemlendi. Destek için doğrulama listeleri, denetleme çizelgeleri, bu yerlerde yaşamakta olan yerel nüfus ve toplam hane içi nüfusu dikkate alınarak yapılmalıdır. Bu yerlerde yaşamakta olan

yerel halkın misafirperverliğinin aslına bakıldığında, mültecilerin en önemli güvenlik ağını oluşturmaktadır. Bu köy ve mezraları mobil bir ekibin periyodik olarak gezmesi ihtiyacı saptanmıştır. Böylece değişiklik göstermekte olan ihtiyaç ve nüfus değişiklikleri hakkında bilgi sahibi olunacaktır. Ayrıca mobil bir sağlık hizmetinin sınırdaki köyleri düzenli olarak geziyor olması gerektiği göze çarpmaktadır. Yeni doğmuş bebekler ve doğum sonrası döneme özgü ihtiyaçları olan anneler bakımından lohusalık döneminde bakım, ayrıca acil olarak, fiziksel koşulların iyileştirilmesine yönelik ihtiyaçlar; yere serilebilecek kışlık örtü/halı/paspaslar, yatak ve beşik ihtiyacı bulunmaktadır. Bu köy ve mezralarda sadece sınırlı sayıda ve halihazırda kalabalık hane halkının yaşamakta olduğu evler bulunuyor. Bu nedenle, mülteciler, ahırları, yer döşemesi, penceresi hatta kapıları olmayan yerleri kendilerine sığınak edinmiş durumda Bu barakaların bazılarının düzgün bir çatısı dahi bulunmamaktadır. Ziyaret sırasında mülteciler tarafından ahırların tabanlarının çamurla sıvanarak oturulabilir bir mekana dönüştürülmeye çalışıldığı görüldü. Ancak çoğunlukla penceresi dahi olmayan, dolayısıyla gün ışığı almayan ve hala hayvan gübresi kokan bu rutubetli ahır-evlerde çok sayıda küçük çocuk ve kadının yaşadığı gözlemlendi. Ahır evler ve barakalarda yalnızca döşek ve yorgandan ibaret eşyaların bulunduğu, çoğunluğunda ısıtıcı ya da soba bulunmadığı görüldü. Çoğunlukla kadın ve çocukların barındığı bu evlerin hem sağlık hem de güvenlik açısından büyük risk taşıdığı söylenebilir. Nitekim ziyaret sırasında verieln bilgiye göre, doğum yapmış kadınlar ve bebekler başta olmak üzere bir çok kişinin bu sağlıksız ortam nedeniyle hastalandığı, civarda tedavi hizmeti alabilecekleri bir sağlık merkezi olmadığı, gönüllülerin çağırıldığı ambulansların çok geç geldiği belirtilmiştir.

Elektrik, başlı başına bir problem yaratmaktadır. Bazı evlerin elektriği var ve bu evler vasıtasıyla başka evlere elektrik sağlanmakta ancak sığınak olarak kullanılan ahırlar, derme çatma barakalar ya da küçük depoların elektrik bağlantısı bulunmadığı gözlemlenmiştir. Yaptığımız ziyaret esnasında bizler, '1 Litre Işık Metodunu' (1 Liter of Light)' önerdik; ancak bunun gerçekleştirilebilmesi için bir takım çalışmasına ihtiyaç bulunmaktadır. Yanı sıra, 1 Litre Işık, bu yerleşkelerin ısınma sorununa çözüm olamaz. Güneş enerjisi sistemleri üzerine çalışan organizasyonların hatta ticari şirketlerin bu konuda acil destek ve yardımına ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca, 1-5 yaş arası çocukların yetersiz beslendiği ve buna ilişkin ivedilikle önlem alınması gerektiği gözlemlenmiştir.

Suphi Nejat Ağırnaslı Çadır Kampı (boş bir buğday öğütme fabrikası alanına kurulmuştur). Bu çadır kampı, Gençlik Koordinasyon Merkezine yaklaşık 300-400 metre uzaklıkta kurulmuştur. Suruç Belediyesinin 10 Kasım 2014 tarihinde yayımladığı rapora göre kampın kurulduğu alan yaklaşık 12 dönümlük bir alandır. Toplamda 1100 kişiye; 170 aileye; 3 adet ambarında dahil olduğu, 40 çadır ile ev sahipliği yapmaktadır. İki büyük camsız ambar, nemli ve karanlık olup havalandırma, ısıtma ve aydınlatma problemi bulunmaktadır. Enerji dağıtım bölümü, ziyaretimiz esnasında yetersizdi ancak aldığımız duyumlara göre şu anda yeni ve yeterli bir tanesi

* <http://aliteroflight.org/>

ile değiştirilmiş. Söz konusu bu iki ambardan bir tanesinde, su ve tuvalet bulunmamaktadır. Her ikisinde de hijyen problemleri mevcuttur.

Kamptaki iyileştirmelerin ziyaretimiz esnasında beklemede olduğu gözlemlenmiştir. Bu beklemenin, kamp sakinlerinin Belediye tarafından kurulacak olan, 1000 çadırılık yeni bir çadır kente yerleştirilmeleri planlandığı için (bir kaç ay önce de aynı şey söylenmişti) olduğu söylenmiştir. Kampta gönüllü çalışan koordinatörün aktardığına göre, kamp sakinleri başka bir yere nakledilmeye ilişkin isteksizdir. Savaştan kaçanların koşullardaki sorunlara rağmen yerleştikleri yerden bir kez daha ayrılmak konusunda hevesli olmamaları yaşadıkları travma çerçevesinde anlaşılabilir bir durum. Dolayısıyla mevcut kampı kapatmadan koşulları iyileştirme yönünde çabalara odaklanmak, diğer yandan da yeni inşa edilecek olan büyük kampa Suruç ve çevresinde son derece güvensiz & kötü koşullarda yaşayan mültecilere yer sağlamak daha yerinde bir strateji olarak değerlendirilebilir. Fiili olarak kurulmuş olan bu kamptaki iyileştirmeler için, belediye yetkilileri ile irtibat kurmak gerekmektedir. Bunun yanısıra kamp içerisindeki farklı alanların kime ait olduğu konusu da ayrıca problem yaratabilecek bir husus olarak gözlemlenmiştir.

Kısa ziyaretimiz esnasında gördüğümüz üzere İstanbul İHD'den iki gönüllünün, kampın koordinasyonu için çalışmaktaydı. Gönüllerden aldığımız bilgiye göre, bebekler için 70 adet beşik ve battaniyeye ihtiyaç var.

Çadır Kampın bulunduğu yolun karşısında ise insani yardım için Suruç Belediyesi tarafından tesis edilmiş bir hangar bulunmaktadır. Burada, yardım malzemeleri üst üste yığılmış durumda. 10 kişiden oluşan bir grup, bu malzemelerin ayrılması için orada çalışıyorlar. Anlaşıldığı üzere yorgunlukları, hangarda yapmakta oldukları işe ara vermelerine yol açmış; çünkü ekibimizden iki gönüllünün malzemelerin ayrılması için çalışma önerisine duyarsız kalmışlardır. Bu iki gönüllü, üç gün boyunca Gençlik Merkezine giderek gönüllü çalışmak ve hamaliye işleri yapmak istediklerini belirtmiş ancak üçüncü günde, yardım malzemesi/gıda ambalajlamak için gıdaların saklandığı depoya yönlendirilmiştir. Yardımlar bakımından, ikinci el giyim konusunda birbiri ile çelişen ifadeler olmuştur; ziyaretimizden önce, ikinci el giyim kuşamın kullanılabilir ve temiz durumda olması halinde kabul edileceği söylenmişti. Ancak hangardaki insanlar depoya gelen ikinci el giyimlerin kullanılabilir olmadığını belirttiler. Ayrıca bu malzemenin ayrılmadan gönderilmemesi gerektiği halde ayrılmadan gönderildiğini söylediler. Öte yandan, büyük çuval ve kolilerde etiketlenmiş olarak duran yeni giyim kuşam yığının, örneğin: 8-12 yaş erkek çocuk için 80 çift ayakkabı, hangarda, kenarda durduğu gözlemlendi. Hangarın arka köşesinde, gıda malzemelerinin olduğu kutuların ise yerden tavana kadar bekletildiği ve ne derecede bozulmuş oldukları tespit edilemediği gözlemlendi. Hangarın sağ tarafında ise ayrılmamış yardım malzemeleri, giyim, çanta, yatak, yastık vb. durmaktaydı. Ziyaretimiz esnasında ayırma faaliyeti gözlemlenmedi.

İnsani yardım, organizasyon ve dağıtım noktasındaki eksiklikler nedeniyle aksamıştı. Van depremi sonrasında da olduğu gibi, yetkililer arasındaki yetki çatışmasının bu durumu yaratan temel nedenlerden biri olarak ortaya çıktığı gözlemlendi.

İhtiyaçlara ilişkin genel gözlemler

- Jinekolojik-Doğum-Üreme-Doğum Sonrası Tıbbi Yardım Malzemeleri, ultrason cihazı başta olmak üzere (ikinci el de dahil) tıbbi cihazlar ve tıbbi uzmanlık
- Eğitim Çadırı: Çocukların eğitiminin aksadığı ve eğitim faaliyetinin onların zihinsel bütünlüğü için temel bir ihtiyaç eğitim ihtiyacı olduğu dile getirildi. Aynı zamanda, kısa vadede memleketlerine dönemeyecekleri düşünüldüğünde, uzun erimde çocukların yaşadıkları yere adaptasyonu için gerekli olduğu gözlemlendi. Anlaşıldığı üzere, Kobaneli mülteci öğretmenler, bu alanda faaliyet gösterebilirler, ancak bunun için tesis ve materyale ihtiyaç var. Tesislerin konumu ihtimam ile belirlenmeli ki farklı köy ve mezralardan bu tesislere ulaşılabilir ve bu tesisler erişilebilir olsunlar. Ayrıca, eğitimin dili ve kullanılacak alfabenin titiz bir şekilde belirlenmesi gerektiği tespit edildi. (Suphi Nejat Ağırnaslı kampında eğitim çadırı mevcut; ancak eğitim malzemesine ihtiyaç var.)
- Tüm kamp ve dağınık haldeki barakalarda yaşayanlar, bebek maması, süt, kahvaltılık ve bebek battaniyesine acil ihtiyaç olduğunu söylemişlerdir. Bebeklerin ve küçük çocukların beslenmesi konusunda büyük sıkıntı yaşandığı belirtilmiştir.
- Suruç'un içerisinde de bir çok ailenin farklı yerlere dağılmış bir şekilde yaşamakta olduğu gözlemlendi. Bir çoğunun bir odada; köylerden pek farklı olamayarak boş buldukları barakalarda ya da inşaatlarda ve yardımlara bağlı olarak yaşadıkları düşünüldüğünde bu aileler ve ihtiyaçlarının neler olduğu hakkında da bilgi edilmesi gerektiği gözlemlendi.
- Kobane'nin batısında kalan yerlerde, gezilen diğer köylerle karşılaştırıldığında, belediye tarafından gerçekleştirilen yardım faaliyetlerinin, düzenli bir şekilde bu köylere ulaşmadığı ve adeta yardımlardan izole oldukları söylendi/gözlemlendi. Bazı yerel grupların kendi aralarında topladıkları yardım malzemeleri ile bu yerlere gıda ve temel sağlık ihtiyaçlarına yönelik yardım götürdüğü anlaşıldı ancak bu durum hakkında yeterli bilgiye erişilemedi.

[Suruç ziyaretimizi takiben, İstanbul'da, Suruç'ta Belediye ile çalışmakta olan bir kişiyle temasa geçtik. Yaptığımız görüşme neticesinde, durumun şartlarına en uygun

çözümün, İstanbul'da* bir depo kurmak olduğu; böylece yardım malzemelerinin buraya bırakılabileceği ve ayırma faaliyetinin devamlı olarak bu depoda sürdürülebileceği (ve belki de bu depoda gerektiğinde bu malzemelerin temizlenebileceği, ütülenebileceği, tamir edilebileceği); böylece yardım malzemelerinin ayrılmış, ayıklanmış olarak ve sahada çalışanlarla sıkı bir koordinasyon içerisinde ihtiyacı olanlara ulaştırılmasının en uygun çözüm olacağı konuşuldu. Bu şekilde, süregiden yardım faaliyetine katkıda bulunmak isteyen ancak bunun için maddi olarak durumu uygun olmayan yahut zamanı olmayan insanların da katkı sağlayabileceği düşünüldü. Dahası, İstanbul'da kurulacak bu depoda, bir koordinasyon ofisinin kurulması ve ihtiyaçların buradan da belirlenmesi; ihtiyaçların ulaştırılmasının bu depodan koordine edilmesinin sağlanabileceği belirtildi. Bunun için İstanbul merkezde, deponun kurulabileceği bir yer belirlenmesi gerekmektedir. Tercihen bu alanının kamu kurum yahut kuruluşuna (bakanlık yahut belediyeye) ait bir tesis olması gerekmektedir. Aynı zamanda gelen malzemeleri saklamak ofis faaliyetler bakımından elverişli bir altyapısı olan, yeterli büyüklükte bir mekana ihtiyaç duyulmaktadır. Eğer böyle bir tesis faaliyete geçerse, insanı yardım için sürekli faaliyet gösteren ve gönüllü olarak çalışmak isteyenleri teşvik edecek, katkının devamlı ve istikrarlı sağlanacağı bir faaliyet hataya geçirilmiş olacaktır.

1 Aralık, Pazar / Nusaybin ve Midyat

Nusaybin Kampı – Bu AFAD kampına yaklaşık 3,000 Ezidi yerleştirilmiştir (kampın kapasitesi ise 12,000'dir). Kamp girişinden **bir kaç kilometre uzaklıkta merkeze gidip - gelen minibüsler bulunmaktadır** (bence bu doğru değil çünkü araç sorusunu ben sormuştum ve düzenli minibüslerden değil zaman zaman gelen minibüslerden söz edilmişti, sonrasında da bizim avukat arkadaştan Nusaybin belediyesi ile ulaşım işini halletmesi istendi) bu doğru değil. Kampa gittiğimizde, Helsinki Yurttaşlar Derneği olarak geldiğimizi ve kampa Sınır Tanımayan Doktorlar-İspanya ile birlikte göndermiş olduğumuz yardımın (2,500 yatak şiltesi ve 1,500 hijyen kiti) nasıl kullanıldığını görmek istediğimiz için geldiğimizi söyledik. Böylece, önceden tasarlanmamış olduğu halde (ad hoc) kamp yöneticisi (Abdullah Yıldırım – 0542 654 69 47) ile görüşme yapmak için, kampa girmiş olduk. Kamp idaresi, kamp sakinlerinin profili hakkında, farklı yaş grupları ve cinsiyette dahil olmak üzere, detaylı ve tam bir kayıt tutuyor. Kamp, aslen, geçici bir yerleşke, kabul & sevk istasyonu olarak, gelen mültecileri karşılamak ve transferlerini sağlamak için inşa edilmiş. Kampın bölmeleri dikenli tellerle ayrılmış. Kampın önceki sakinleri, muhtemelen ilk dalgada İdlib & civarından gelen 6,000 Suriyeli mülteci, Viranşehir Kampına gönderilmiş. Şu anda, bütün kamp Ezidilere ayrılmış durumda. Ziyaretimiz esnasında kampta yaşayanlarla herhangi bir temas kurmamıza da, kampın içerisinde fotoğraf çekmemize de izin verilmedi.

Kamp alanı yer ve nüfus durumuna bağlı olarak altı ayrı mahalleye ayrılmış; her mahalleye bir temsilci, tahminen kamp sakinleri tarafından belirlenmiş ve kamp

idaresi tarafından, atanmış. Her mahalle için haftada bir gün olmak üzere kamp dışına çıkabilecekleri bir gün belirlenmiş.

Ziyaretimiz esnasında, Viranşehir'e gönderilmiş olan, kampın önceki sakinlerinin yaşadığı bir çadırı dışarıdan görmemize izin verildi. Yeni olan çadırlar dikilmiş ve güçlendirilmiş; giriş kısımları toprak ve taş dökülerek hazırlanmış.

Aşağıda gördüğünüz çadır resimleri kamp ziyaretleri esnasında çekilmemiş olup açıklayıcı olması için, örnek olarak seçilmiştir. (fotoğraflar...)

Görmüş olduğunuz bu çadırlar, aslen ambar çadırlar olup, beyaz muşambadır; dışarıdan büyük gözükmektedir (boyutları: en çok: 10'a 20 metre yani yaklaşık 100m² olup 80 kişilik kapasitesi mevcuttur). Sağ tarafta, yemekhane, solda ise yatakhane çizimlerine yer verilmiştir. Tek bir giriş bulunmaktadır; girişin açıklığı yaklaşık 3x3 metredir. Giriş-çıkışın bulunduğu alanın sağ ve sol yanında mutfak alanı bulunmaktadır. Bunun arkasında kalan kısımda ise, koridorun her iki tarafında bölmeler bulunmaktadır. Bu bölmeler yaklaşık 5x4 metre olup her biri bir aile (sayı fark etmeksizin) için tasarlanmıştır. Çadırda, pencere yahut uygun bir yer döşemesi yoktur. Sadece bir tane elektrik prizi bulunmaktadır. Bu çadırlar konaklama için değil, depo olarak kullanılması amacıyla tasarlanmıştır ve bu husus Sınır Tanımayan Doktorlar'da çalışmakta olan meslektaşımız tarafından doğrulanmıştır. Çadırların içinde ailelere ayrılan her bir bölümde yalnızca yere döşek sererek ve sıkışık vaziyette yatma olanağı bulunmaktadır. Çocuklar dahil tüm ailenin tüm zamanını bu gün ışığı almayan, havalandırması olmayan kapalı ve sıkışık mekanda geçirmek zorunda olmalarının özellikle çocukların sağlıkları bakımından uygun olmadığı değerlendirilmiştir. Diğer bir sorun da kalabalık ailelerin bu kadar sıkışık ortamda yaşamasının mahremiyete dair ciddi sakıncalar yaratacağı da açıktır.

Bize söylendiğine göre, Nusaybin Kampında, henüz iş görür halde olmayan, prefabrik bir okul binası bulunmakta. Oldukça fazla miktarda alan ise, şu anda kullanılmadığı söylenen, Birleşmiş Milletler (BM) Çadırı da dahil olmak üzere, idari işler için kullanılmakta olan çadırlara ayrılmıştır. Bunun yanısıra, idari birimler ve alt birimleri, kendi başlarına birer çadırda yer aldığı gözlenmiştir. Bu itibarla, mültecilerin barınmasına ayrılacak mevcut çadır (mekansal) kapasitesinin işlevsel etkinlik ve tasarrufla kullanılıp kullanılmadığı yeniden değerlendirilmelidir.

Kampta düzenli şekilde sağlanan herhangi bir psikolojik destek sistemi yoktur. Kamp içerisinde yaşanan şiddet vakıalarını yahut başkaca işlenen suçları takip edecek bir mekanizma, ne idarece, ne de kamp sakinlerince uygulanmaya geçirilmemiştir. Kamp idari amiri, kampın önceki sakinlerinin bu tip problemler yaşadığını ancak Ezidilerin çok daha barışçıl olduğunu ifade etmiştir...

Ziyaretimiz esnasında, kampta, çocuklar için bir oyun alanı ihtiyacının olduğu ve bunun yapılması için neler yapılabileceği kamp idari amirine bahsedilmiş ve bu

ihtiyaç idari amir tarafından olumlu karşılanmış, dikkate alınmıştır. Kampta, içerisinde televizyon olan ortak alan çadırları (kaç tane olduğu ve ne durumda olduklarını görmedik) dışında herhangi bir ortak alan yoktur. İdari amirler, kamp sakinleri için gelir getirecek bir takım üretici faaliyetlerin hayata geçirilmesinin temel bir ihtiyaç olduğundan söz etmişlerdir.

Yatak şiltesi, mutfak ünitesi ve mutfak malzemeleri, mutfak içi alet (çay için su ısıtıcı, saklama kapları, tabak, bardak, yemek takımı vb.), hijyen kitleri, elektrik için çok girişli uzatma kabloları, ev içi malzeme (kova, paspas, dikiş, tamir malzemeleri vb.), giysi, özellikle çocuklar için defter ve yazı-çizi ekipmanına ihtiyaç var...

Kamp idaresi, önceden tasarlanmamış (ad hoc) olan ziyaretimiz esnasında önerilere açık ve duyarlıydı. Bu noktada, önceden ziyaret ekibince (hYd ve Sınır Tanımayan Doktorlar-İspanya) gönderilmiş olan yardımın akibetini gözleme niyetiyle orada bulunduğumuzu belirtmenin de kolaylaştırıcı bir etkisi olduğu dikkate alınmalıdır. Bundan sonraki ziyaretler için AFAD'tan ziyaret öncesinde izin alınması gerekmektedir.

Nusaybin Belediyesi Kültür Merkezi – Bir kaç aile kültür merkezinde yaşamlarını sürdürmektedir. Kültür Merkezinin bahçesinde de, bir çadırda bir kaç kişi kalıyor. Burada, Belediyenin Mülteciler Biriminin Koordinatörü Mehmet Elmas (0536 339 05 03) ile tanıştık. Bize, civarda daha önce Ezidilerin olduğunu fakat yıllar önce boşaltılan köylerden bir tanesine Ezidilerin yeniden yerleştiğinden bahsetti. Belediyenin ihtiyaçları konusunda somut bir açıklama yapılmadı. Mülteciler için yapılan destek ve yardımın, genel olarak, plansız ve sorunlara bütüncüllükten ziyade teker teker vaziyet etmek biçiminde olarak yapıldığı gözlemlendi. Ziyaret esnasında, her yaştan çocuk ve yaşlı kadınlarla tanıştık; erkeklerin hastaneye gittiğini ifade ettiler. Ezidi kadınlar, Şengal Dağında çatışmanın hala devam ettiğini üzerine basa basa söylediler.

Mardin Barosuna bağlı olarak avukatlık yapan xxxx ve İHD'nin yereldeki şubesinden meslektaşlarımız, Nusaybin ve takiben Midyat'ta yaptığımız ziyaretlerde bize eşlik etti. Köy korucularının, bahsedilen köylere yerleştiğini ve bunu takiben yerel halkında bu köylerde kalmaya başladığını belirttiler. İddialara göre, Ezidiler, bu köylerden bir veya iki tanesine dönmeye çalışmış fakat aralarından bazıları, önceden sahip olduğu mülkleri tespit etme girişiminde bulununca, hukuken bu mülklerin durumuna diar keşif yapılması mümkün olmamış. Bir yandan tehdit edilmişler, bir diğer yanda ise kendilerine eşlik edecek yetkili kişiler bulunamamış...

Midyat – Mor Barsarmo Kilisesi (İletişim: Ayhan Bey, Av. Rudi Bey - 0532 525 98 65; ... Kuryakos...?... the “Tur Abdin Koordinasyon Heyeti”)

Asur Hristiyanları, özel mülklerde ve vakfa ait binalarda ağırlanıyordu. En acil ve yaygın ihtiyaç ise ısınmak için yakıt ve geçimlerini sürdürülebilmeleri için maddi destek. Asur Hristiyanları, yaşam koşulları nedeniyle, Midyat'ın hemen dışına inşa edilmiş kampta kalmayı tercih etmemişler. Oysa ki, bahsedilen kamp, aslen onları ağırlamak için, Manastır'ın toprağına yapılmış. Şikayetlere göre, geçmişten bu güne Manastır'a ait toprakların hukuksuz olarak başkaları tarafından kullanılıyor olması uzun süredir büyük bir sıkıntı yaratıyor. Yanı sıra, söylediklerine göre, kamp alanında, sadece 30 çadır Asur Hristiyanları için ayrılmış. Gidip kampı ziyaret edeceğimizi söylediğimizde, kendileri, kampa girmelerine izin verilmeyeceğini söylediler; istenirse manastırın terasından kampa bakabileceğimizi belirttiler. Kamp(lar)a giriş izni verilmeyeceğine dair verili kabul tüm yörede oldukça yaygın olarak ifade ediliyor.

Midyat AFAD Kampı – AFAD Kampındaki nizamiye görevlileri kapıda bizi karşıladıklarında kamp içindeki AFAD yetkilisine sorarak giriş izni verdiler. Ancak AFAD kamp yetkilisi görüşmemizin başında kampa girebilmemiz için esasen önceden resmi izin alınması gerektiğinin altını çizdi.

Kamp idari amiri Münir Erbak'ın (0505 648 53 95) verdiği bilgilere göre:

- Yaklaşık 3,000 mülteci bu kampta yaşıyor (1 Aralık 2014 itibarıyla, ikibindokuzyüz küsur)
- Sınıra gitmek isteyen mültecilerin transferi kamp idari amirliğince sağlanıyor
- Kamp aşağı ve yukarı olmak üzere iki bölümden oluşuyor, aşağı sekme kapı açıldıktan sonra girilen alan
- Kamp nüfusu Türkmenlerden oluşuyor; yukarı mahallede Idlib'ten gelenler, aşağı mahallede Ezidiler kalıyor. Her mahallenin, haftanın bir gününde dışarı çıkma izni var ve kampta kalan her bir kişi 10 günlük dışarda kalma izni alabiliyor
- Ezidiler, yaklaşık 6 metrelik, dikdörtgen biçimindeki çadırlarda, her bir çadırda 4-5 kişi olmak üzere kalıyorlar. Bu çadırlar tam anlamıyla su geçirmez değil. Ancak bir çadırda tek bir ailenin kalması mahremiyet açısından önemli. Kamp idaresi, Ezidilerin, Kızıl Haç Deposundan malzeme almasına, bu şekilde depo ve mutfaklarını genişletecek eklemeler inşa etmesine izin veriyor.
- Bazı Ezidi ailelerinin akrabalarının kampa davet etmesi/çağırması ve çadırlarını kendi yakınlarıyla paylaşması mümkün
- Kamp idaresi, problemlerin çözülmesi için, ısmarlama-geçici çözümler buluyor. Örneğin, üniversite giriş sınavları için (bir öğrenci Harran Üniversitesi Tıp Fakültesine girmiş)
- Çocuklar için oyun alanı yok (idari amir, bunun iyi bir fikir olduğunu kabul etmekle birlikte kampın çok kalabalık olduğunu ve yeterli alanın bulunmadığını söylüyor)

- Kampta tıbbi inceleme yapılmış: Ezidiler böbrek yetmezliğinden mustaripler (kamp nüfusunun %70'i); idari amir bunun önceki yerleşim yerlerinde içtikleri sudan kaynaklandığını düşünmüş ancak sonrasında Diyarbakır'da ki doktorlar, semptomların, kaçıkları esnada, kurak arazide, susuz kalmalarına bağlı olduğunu ve birçok Ezidinin susuz kaldığı için *dehidrasyondan* ötürü öldüğünü belirtmiş)
- Kamp, sosyal hizmet çalışanları tarafından periyodik(?) olarak ziyaret ediliyor. Sıklığı yahut herhangi bir psikolojik destek hakkında herhangi bir bilgi verilmedi
- En öncelikli ihtiyaç ciddi hastalıklar için ikinci derece sağlık hizmetine erişimin sağlanması ve bununla bağlantılı olarak valilik bünyesinde toplanan sosyal refah fonundan faydalanıp faydalanamayacakları hakkındaki belirsizliğin ortadan kaldırılması

Ek Notlar:

- Yapılacak yardımlar noktasında, bu yardımların herhangi bir şekilde kendileri ile alakalı resmi yahut disiplinli bir sonuç oluşturmaması halinde kamp idaresi yardımlara açık (kişisel olarak inisiyatif almak iyi bir kişisel değer olarak algılanmıyor)
- Yardım için gelen teklifleri, AFAD tarafından onaylandığı ve kendilerince koordine edildiği sürece hoş karşıyorlar
- Eğitim organizasyonu bu zamana kadar yavaş ilerlemiş ve öncelikler listesinde değil ancak kendilerinin de kabul ettiği üzere kamptaki öğretmenler bu konuyla ilgili sorumluluk alabilirler. Malzeme eksikliği ve eğitim, özellikle eğitim dilinin planlanması ve kullanılacak alfabe temel problemler
- Kamp idaresinin yukarıdaki hassasiyetlerine özen gösterildiği takdirde, idare yapılacak destek ve yardıma oldukça açık gözükmekte
- Bir adet, yoğun, farklı disiplinleri bünyesinde barındıran yardım kampanyası yürütmek ve bunu bir kampa odaklanmış bir biçimde gerçekleştirmek uygulama bakımından 'iyi bir örnek' oluşturabilir ve bu örnek diğer kamplarda da zaman içerisinde uygulanabilir
- AFAD kamplarında mültecilerin Barolar dahil meslek örgütleriyle ve sivil toplumla temas kurmasına izin verilmiyor. Baroların görevlendireceği avukatların periyodik olarak kampları ziyaret ederek, kamp sakinlerini hakları ve başvuru yolları bakımından bilgilendirmeleri, ayrıca gerek mülteci hukuku gerekse diğer hukusal sorunlarının çözümü konusunda adli yardım sistemine dahil edilmelerine olanak sağlanmalıdır. Aynı şekilde kadın, çocuk ve psikososyal sorunlar alanlarında çalışan meslek örgütü & sivil toplum kuruluşu mensuplarının kamplara erişimi veb uralarda yaşayan kadın ve çocukları psikososyal açıdan güçlendirici destek faaliyetleri yürütülmesine olanak sağlanmalıdır.

- Kampların, özellikle de AFAD kamplarının şehir merkezlerinden uzak yerlerde kurulmuş olması ve merkezlere ulaşımı sağlayacak belediye otobüsü vb ulaşım olanağı sağlanmaması nedeniyle burada yaşayan kadın ve çocukların haftalık izinlerde dışarı çıkmalarını engellediği gözlemlenmiştir Bu nedenle özellikle kadınların tecrit ortamında kaldıklarını söylemek mümkündür. Aşırı yalıtılmış yaşam ortamlarının özellikle kadın ve çocuklar bakımından her türlü istismarı kolaylaştırdığı deprem sonrası yaşanan kamp deneyimlerinden de bilinen bir vakiadır. Bu nedenle sivil toplumun, güvenlik koşullarına uyararak kamplara girmelerine olanak sağlanması gerekmektedir.